

Posudek oponenta práce

SÝKOROVÁ, Lucie. *Učení se a vzdělávání v adaptačním procesu zaměstnanců*. Praha, 2016. 90 s., včetně Soupisu bibliografických citací. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Renata Kocianová, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Posuzovaná bakalářská práce má rozsah 85 stran výkladového textu a je rozdělena do sedmi samostatných kapitol, Úvodu, Diskuze a Závěru. Obsahuje přílohy v rozsahu 23 stran. Výběr tématu hodnotím jako relevantní a zcela odpovídající odborné profilaci katedry.

Text je zpracován komplexně, do hloubky a jednotlivá témata na sebe logicky navazují. V Úvodu autorka kromě cíle a obsahu své práce podává jmenný seznam autorů, z jejichž knih primárně čerpala. Takto získané informace pak využila a zkomponovala do prvních šesti kapitol - ryze teoretických, praktická část je zastoupena kapitolami sedm a osm.

V první kapitole se věnuje charakteristice adaptačního procesu zaměstnanců, tedy personální činnosti přímo navazující na proces přijímání zaměstnanců. Jeho popisu v užším pojetí (tj. nástupu do nové práce) i širším pojetím (tj. přechodu zaměstnanců v rámci organizace či při změně pracovních podmínek), rozdílu mezi pracovní a sociální adaptací a problematikou motivace a fluktuace nově přijatých pracovníků a také terminologickému vymezení základních pojmů znalost, informace, schopnost, dovednost a postoje v subkapitole s názvem Kompetence, tento pojem však nedefinuje.

Ve druhé kapitole se zabývá komunikací v procesu učení se a vzdělávání a uvádí, že adaptace se mj. týká i přizpůsobování se komunikaci ostatních v organizaci s cílem začlenit nové zaměstnance do sociálního prostředí organizace.

Třetí kapitola je zaměřena na učení se v adaptačním procesu zaměstnanců, především na samotný proces učení se a typy učení a jejich vliv na adaptační proces. Z významných konceptů uvádí učení se ze zkušeností, Kolbův cyklus učení a jeho styly učících se jedinců (dle toho, jak se učí) a ucelenější koncept učení se dle Petera Jarvise. Na ni plynule navazuje kapitola čtvrtá, která je zacílena na problematiku vzdělávání jako takového a specifika vzdělávání v adaptačním procesu v kontextu legislativy a z pohledu teoretických konceptů vzdělávání. I zde šla autorka do hloubky a postupně charakterizuje jednotlivé teorie a přístupy (tj. behavioristickou teorii, kognitivní a humanistický přístup, konstruktivistickou teorii, sociokognitivní teorii, Vygotského sociálně-historickou teorii), metody vzdělávání mimo pracoviště (off the job), na pracovišti (on the job) a e-learning (včetně jeho výhod a nevýhod).

V páté kapitole autorka pojednává o pomůckách a ICT (autorka využívá rozdělení dle Malacha), nejčastěji využívaných během adaptačního procesu tak, aby byly recipročně nápomocny nově přijatým i stávajícím zaměstnancům. Šestá kapitola je stručně věnována měřitelnosti a procesu hodnocení výsledků učení se a vzdělávání a celkově adaptačnímu procesu, hlavně z pohledu významu evaluace nově nastupujících osob, obzvláště je-li propojena s plánováním osobních cílů a akčního plánu nového zaměstnance.

V empirické části autorka nejprve charakterizuje zvolení kvantitativní metody a představuje reprezentativní vzorek 231(!) respondentů (všichni ekonomicky aktivní obyvatelé všech krajů České republiky). Následuje přehled výsledků dotazníkového šetření a jeho detailní interpretace, odkazující na data v jednotlivých tabulkách Příloh. Přílohy jsou tvořeny dotazníkem o 26 otázkách a tabulkami pozorovaných, očekávaných a relativních četností dle jednotlivých otázek.

Deklarovaný cíl práce byl autorkou dosažen a svojí kvalitou a hloubkou by tato bakalářská práce dostačovala na magisterskou práci.

2. Odborná úroveň

Problematika adaptačního procesu bezesporu patří k poměrně rozšířeným a často zpracovávaným, a to na odborné i laické úrovni. Takto frekventované téma proto samozřejmě nastoluje otázku originality a samostatnosti. Autorka se tomuto riziku vyhnula díky koncentraci na proces učení se a vzdělávání v adaptačním procesu, který obvykle bývá marginální. Detailně analyzovala přístupy autorů zabývajících se touto problematikou a takto získaná teoretická východiska porovnávala s výsledky svého kvantitativního dotazníkového šetření. Výklad jde místy do větší hloubky,

než je pro tento typ práce požadován. Například ve druhé kapitole o komunikaci, kde autorka mj. píše o užití notoricky známého Mehrabionova výzkumu (jedné z nejcitovanější kvantifikovaných pouček z roku 1967), který však mezi odbornou veřejností patří mezi mýty, nikoliv fakta; a také ve čtvrté kapitole v subkapitolách 4.2 a 4.3.

3. Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací obsahuje 63 pramenů, z toho 16 cizojazyčných. Jedná se o literaturu odpovídající odborné úrovni a vzhledem k solidnímu počtu pramenů autorka v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s nimi pracovat, citovat či parafrázovat. Za drobný nedostatek lze považovat nepřesné dodržení stanovené normy v bibliografii, kdy jednotlivé údaje jsou oddělovány čárkami, nikoliv tečkami a v případě více autorů by měl být druhý a další psán ve formátu křestní jméno a pak až příjmení.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafického zpracování je práce vypracována zodpovědně a nemám k ní větších připomínek. Autorka se hlavní textové části soustředila výhradně na psaný text, který je v rámci sedmé kapitoly doplněn o tabulku a graf. Práce splňuje oficiálně stanovené požadavky na formální zpracování odborného textu. Přílohy bych však doporučila členit pouze na dvě, tj. na Přílohu A: Dotazník a Přílohu B: Tabulky s výstupy a interpretací dat.

5. Jazyková úroveň

Posuzovaná bakalářská práce vykazuje velmi dobrou stylistickou úroveň. Textu by nicméně prospěla důkladnější jazyková a gramatická korektura, například na str. 9 je překlep ve jméně autorky M. Tureckiojivé, na str. 16 hrubá chyba ve větě „Velké organizace, aby udržel_i přehled o tom koho, co naučí, a rozdělil_i...“ a na str. 59 „ICT mohou být také sam_i obsahem vzdělávání...“, na str. 60 „Některé pomůcky...využívat sam_i o sobě...“, na str. 17 Maslo_yova pyramida potřeb (správně Maslowova), str. 95 chybějící „s“ v „...závěrečné te(s)tování“, na str. 59 za parafrázovanou větou odkaz v závorce (Podnikatelský..., 2006).

6. Podněty k rozpravě

- a) Která konkrétní zjištění, která vyplynula z Vašeho dotazníkového šetření, byste doporučila zaměstnavatelům pro efektivnější práci s cílovou skupinou během adaptačního procesu?
- b) Jaké jsou podle Vašeho názoru hlavní rozdíly mezi vzděláváním zaměstnanců v adaptačním procesu a vzděláváním v organizaci jako takovém?

7. Závěrečné hodnocení práce

Posuzovanou bakalářskou práci lze celkově hodnotit jako rozsáhlou, s velkou mírou vlastního vkladu autorky. Podařilo se jí srozumitelně sumarizovat pohledy na problematiku adaptačního procesu, na různé přístupy k učení se a vzdělávání zaměstnanců nastupujících na nové pracovní místo, včetně ostatních témat vymezených v Úvodu práce. Všechna avizovaná témata byla provázána s dotazníkovým šetřením. Celkově práci hodnotím jako velmi zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh známky: výborně

V Praze dne 12. srpna 2016

PhDr. Olga Běhounková, Ph.D.